

۱۵۴۲۶۱۵۲

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ترجمه فارسی اللمعة الدمشقية

مولف: شمس الدين محمد بن مكي عاملي (شهيد اول)

مترجم: حميد نيك فكر

انتشارات چتر دانش

سرشناسه	: شهید اول، محمد بن مکی، ۷۳۴ - ۷۸۶ ق.
عنوان قراردادی	: اللمعه الدمشقیه. فارسی
عنوان و نام پدیدآور	: ترجمه فارسی اللمعه الدمشقیه / مولف شمس‌الدین محمد بن مکی عاملی (شهید اول)؛ مترجم حمید نیک‌فکر.
مشخصات نشر	: تهران: چتر دانش، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۲۸۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۱۵۳-۰
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: فقه جعفری -- قرن ۸ ق.
موضوع	: Islamic law, Ja'fari -- 14th century*
شناسه افزوده	: نیک‌فکر، حمید، ۱۳۶۱ - مترجم
رده بندی کنگره	: ۹۷۸/۳/ش۹۷۸/۳/۱۳۹۶
رده بندی دیویی	: ۹۷۸/۳/۱۳۹۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۹۲۳۱۳۸

نام کتاب	: ترجمه فارسی اللمعه الدمشقیه
ناشر	: چتر دانش
مترجم	: حمید نیک‌فکر
نوبت و سال چاپ	: دوم - ۱۴۰۰
شمارگان	: ۱۰۰۰
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۱۵۳-۰
قیمت	: ۵۵۰۰۰ تومان

فروشگاه مرکزی: تهران، میدان انقلاب، خ منبری جاوید (اردیبهشت شمالی)، پلاک ۸۸

تلفن مرکز پخش: ۶۶۴۹۲۳۲۷ - تلفن فروشگاه کتاب: ۶۶۴۰۲۳۵۳

پست الکترونیکی: nashr.chatr@gmail.com

کلیه حقوق برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

سخن ناشر

رشته حقوق با تمام شاخه‌ها و گرایش‌هایش، به‌منزله یکی از پرطرفدارترین رشته‌های دانشگاهی کشور، تعداد فراوانی از دانشجویان علوم انسانی را به‌خود جلب کرده است؛ دانشجویانی که پس از تحصیل، وارد عرصه خدمت شده و در مناصب و جایگاه‌های گوناگون به ایفای وظیفه مشغول می‌شوند.

منابعی که در دانشکده‌های حقوق، مبنای کار قرار گرفته و تحصیل دانشجویان بر مدار آن‌ها قرار دارد، در واقع، مجموعه کتب و جزواتی هستند که طی سالیان متمادی چنان‌که باید تغییر نیافته و خود را با تحولات و نیازهای زمانه هماهنگ نکرده‌اند.

این، درحالی است که نیاز مبرم دانش‌پژوهان به مجموعه‌های پربار و سودمند، امری انکارناپذیر است. به‌این ترتیب، ضرورت تدوین کتب غنی و ارزشمند برای رفع نیازهای علمی دانشجویان رشته حقوق و نیز رشته‌های متأخر از آن، باید بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد؛ کتاب‌هایی که روزآمدی محتوای آنها از یک‌سوا و تناسب آنها با نیاز دانش‌پژوهان از سوی دیگر، مورد توجه و لحاظ ناشر و نویسنده، قرار گرفته باشد.

مؤسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش، در مقام مؤسسه‌ای پیشگام در امر نشر کتب آموزشی روزآمد و غنی، توانسته است گام‌های مؤثری در همراهی با دانشجویان رشته حقوق بردارد. این مؤسسه افتخار دارد که با بهره‌مندی از تجربیات فراوان خود و با رصد دقیق نیازهای علمی دانشجویان، به تولید آثاری همت‌گمارد که مهم‌ترین دستاورد آن‌ها، تسهیل آموزش و تسریع یادگیری پژوهندگان باشد. انتشارات چتر دانش امیدوار است با ارائه خدمات درخشان، شایستگی‌های خود را در این حوزه علمی بیش از پیش به منصه‌ی ظهور برساند.

فرزاد دانش‌پور
مدیر مسئول انتشارات چتر دانش

فهرست

۱۰	مقدمه مولف
۱۴	کتاب طهارت
۲۵	کتاب نماز
۴۱	کتاب زکات
۴۵	کتاب خمس
۴۶	کتاب روزه
۵۲	کتاب اعتکاف
۵۳	کتاب حج
۷۳	کتاب جهاد
۷۷	کتاب کفارات
۷۹	کتاب نذر و توابعش [عهد و قسم]
۸۰	کتاب قضاوت [داوری بین مردم]
۸۶	کتاب شهادت
۹۰	کتاب وقف
۹۲	کتاب عطیه
۹۴	کتاب متاجر
۱۱۷	کتاب دین
۱۲۰	کتاب رهن
۱۲۵	کتاب حجر [منع از تصرف]
۱۲۶	کتاب ضمان
۱۲۸	کتاب حواله
۱۲۹	کتاب کفالت
۱۳۰	کتاب صلح
۱۳۲	کتاب شرکت
۱۳۴	کتاب مضاربه
۱۳۵	کتاب ودیعه [امانت]
۱۳۷	کتاب عاریه

۱۳۸	کتاب مزارعه
۱۴۰	کتاب مسافات
۱۴۲	کتاب اجاره
۱۴۶	کتاب وکالت
۱۴۹	کتاب شفعه
۱۵۱	کتاب سبق مسابقه و رمایه تیراندازی
۱۵۲	کتاب جعاله دستمزد
۱۵۴	کتاب وصیت‌ها
۱۶۰	کتاب نکاح ازدواج
۱۸۲	کتاب طلاق
۱۸۷	کتاب خلع و مبارات
۱۸۹	کتاب ظهار
۱۹۲	کتاب لعان
۱۹۵	کتاب عتق آزاد کردن
۱۹۸	کتاب تدبیر و مکاتبه و استیلاد
۲۰۲	کتاب اقرار اعتراف
۲۰۶	کتاب غضب
۲۰۹	کتاب لقطه
۲۱۳	کتاب احیاء اموات آباد کردن و زنده کردن زمین مرده
۲۱۶	کتاب صید و ذباجه شکار
۲۱۹	کتاب اطعمه و اشربه خوردنی‌ها
۲۲۳	کتاب میراث
۲۳۶	کتاب حدود
۲۵۰	کتاب قصاص
۲۵۹	کتاب دیه‌ها
۲۷۳	فرهنگ اصطلاحات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کتاب حاضر ترجمه‌ای است از کتاب اللمعة الدمشقیة تألیف مرحوم محمد بن مکی معروف به شهید اول (۷۸۶-۷۳۴ ه.ق) که از دیر باز در حوزه‌های علمیه شعبه به عنوان متن درسی، مورد تدریس بوده است. پس از تاسیس دانشگاه در ایران و راه اندازی رشته حقوق نیز این کتاب مورد توجه اساتید دانشگاه قرار گرفت و این اقبال تاکنون نیز پابرجاست به طوری که می‌توان گفت در بیشتر قریب به اتفاق دانشکده‌های حقوق ایران، اللمعة الدمشقیة به عنوان متن آموزشی درس فقه مورد نظر و توجه است. البته این کتاب دارای شرحی است با عنوان الروضة البهیة که توسط مرحوم شیخ زین‌الدین بن علی معروف به شهید ثانی (۹۱۱-۹۶۶ ه.ق) نگاشته شده که به طور معمول، تعلیم و تعلم لمعه به همراه الروضة البهیة صورت می‌پذیرد. در ادامه‌ی مقدمه، پس از ارائه‌ی توضیحات مختصری برای آشنایی بیشتر خوانندگان ارجمند با علم فقه و ابواب آن، به معرفی شهید اول و شهید ثانی خواهیم پرداخت و در پایان نیز نکاتی را در خصوص روش ترجمه کتاب حاضر، متذکر خواهیم شد.

گفتار اول: معرفی علم فقه

مفهوم علم فقه

فقه در لغت، به معنای دانش و فهمیدن می‌باشد و در اصطلاح عبارت است از علمی که به وسیله‌ی آن احکام شرعی را از ادله‌ی تفصیلی به کلیت می‌آوریم. «دلایل تفصیلی» از نظر بیشتر علمای شعبه عبارتند از: قرآن، سنت، اجماع و عقل.^۱

احکام فقهی

در فقه به هر عمل اختیاری که انسان می‌تواند انجام دهد، یک حکم فقهی را نسبت می‌دهند.^۲ تقسیم احکام فقهی از این قرار است:

جائز: کارهایی که یک مسلمان اجازه دارد انجام دهد که خود سه دسته‌اند:

مباح: انجام دادن و انجام ندادن آن کار از نظر دین مانعی ندارد.

مکروه: ترک کردن آن کار مناسب است ولی انجام دادن آن نیز اجازه داده شده.

مستحب: انجام دادن آن کار مناسب است اما ترک آن نیز اجازه داده شده.

واجب: باید آن کار انجام شود.

غیر جائز: که حرام نامیده می‌شود یعنی نباید آن کار انجام شود.^۳

۱- صحاح اللغة، ج ۶، ص ۲۲۴۲؛ قاموس المحيط، ج ۴، ص ۴۸۹؛ معجم مقاییس اللغة، ابن فارس، واژه فقه

۲- شب خیز، محمد رضا، اصول فقه دانشگاهی، نشر لقا، قم - ایران، اول، ۱۳۹۲ ه.ش

۳- مظفر، محمد رضا، اصول الفقه، بوستان کتاب قم، ۱۳۸۸، ص ۲۱.

۴- سعدی ابو جیب، القاموس الفقهی لغة و اصطلاحاً، در یک جلد، دارالفکر، دمشق - سوریه، دوم، ۱۴۰۸ ه.ق مدخل‌های احکام پنج کانه.